

Valtuustoaloite maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttamisen torjumiseksi

200/12.00.00/2024

KV 13.5.2024 § 39

Valtuutettu Emmi Lintonen luki allekirjoittamansa maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttamisen torjumista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite

Forssan kaupungin torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjiäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on Forssa näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi

myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

- 1) Forssan edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla
ja
- 2) Forssa päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.”

Valtuutettu Emmi Lintosen lisäksi valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Saara Jokinen, Kati Kaasalainen, Kaisa Lepola, Jari Marjamäki, Tarja Rajahalme-Tahvanainen, Hannu Rekunen, Mikko Suomi, Matti Uutela, Pasi Vikman sekä varavaltuutetut Eino Järvinen ja Ida Viljanen.

Päätös	Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.
KH 20.05.2024 § 150	
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistystoimelle valmisteltavaksi.
Käsittely	Puheenjohtaja Mika Penttilä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.55. Kokouksen puheenjohtajaksi siirtyi varapuheenjohtaja Emmi Lintonen.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 14.10.2024 § 268

Valmistelija
Hallintojohtaja Hanna Saarni, puh. 040 573 6133,
hanna.saarni@forssa.fi

Maan hallitus peräntyi syksyllä aiemmin kehysriihessä tehdystä linjauksesta, jonka mukaan toisen asteen maksuttomuus olisi rajattu sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18

vuotta. Tästä syystä ei ole tarpeen tällä hetkellä määrittää asiaa Forssan edunvalvonnan tavoitteeksi suhteessa valtioon tai selvittää keinoja kustantaa oppimateriaalit toisen asteen opiskelijoille.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1. kumota aiemman päätöksensä lähettää aloite sivistystoimelle valmisteltavaksi. 2. merkitä aloitevastauksen tiedokseen. 3. esittää valtuustolle, että se merkitsee aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.